

Gered door ‘menschlievend hulpbetoon’

Medaille voor Th. Jansen

Monique Brummans

Water is voor de mens een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen (over)leven. Maar behalve dat water leven geeft, neemt het soms ook levens.

In 's-Hertogenbosch kunnen de vele takken van de Dieze en de Zuid-Willemsvaart voor levensgevaarlijke situaties zorgen.

In het zogenaamde ‘secretarie-archief’ van de gemeente 's-Hertogenbosch vanaf 1920 worden diverse dossiers bewaard over heldhaftig optreden van burgers wat beloond is met medailles, beloningen en andere onderscheidingen.¹ Hieronder een korte uitweiding over een dergelijk geval. Vrijdagochtend 20 januari 1928 rijdt dokter Gijsen uit de Sint Josephstraat met zijn auto achteruit bij de garage van B.A. Jansen aan de Zuid-Willemsvaart 57. Door onbekende oorzaak verliest hij de controle over het stuur. Theo Jansen, zoon van de garage-eigenaar en lid van de ‘s-Hertogenbossche Reddingsbrigade, ziet dit alles gebeuren en springt op de treeplank van de auto van dokter Gijsen. Hij roept ‘remmen!’ Het mag niet baten. De auto rijdt, inclusief de dokter, de Zuid-Willemsvaart in. Theo Jansen blijft op de treeplank staan en gaat zo met de auto mee het water in. In het water gekomen springt hij van de treeplank af. De auto verdwijnt direct onder water. De dokter weet zich snel uit de auto te bevrijden en komt weer boven. Theo Jansen zwemt naar hem toe en brengt hem naar de oever waar de dokter door omstanders naar boven wordt gehesen. Beiden zijn ongedeerd. De *Provinciale Noordbrabantsche en 's-Hertogenbossche Courant* van 21 januari 1928 weet zelfs te melden dat de dokter die dag zijn praktijk heeft kunnen hervatten. Van het voorval is in een dossier een rapport bewaard

‘Voor menschlievend hulpbetoon’. De voorzijde verbeeldt Caritas en de drie Deugden: geloof, hoop en liefde. (Stadsarchief, archief B.A. Jansen)

gebleven dat is geschreven door hoofdagent-rechercheur Wilms. Dit rapport vormt, samen met een aanbevelingsbrief van de voorzitter van de 's-Hertogenbossche Reddingsbrigade, de basis voor de aanvraag voor een ‘bronzen medaille voor menschlievend hulpbetoon’. Burgemeester Van Lanschot stuurt op 23 februari een dergelijk voorstel aan de Commissaris van de Koningin in Noord-Brabant. Op 13 juni komt het antwoord: het heeft Hare Majesteit Koningin Wilhelmina op 2 mei 1928 behaagd om aan Theo Jansen ‘als blijk van goedkeuring en tevredenheid den bronzen eerepenning voor menschlievend hulpbetoon’ uit te reiken. De medaille met getuigschrift wordt hem op 19 juni in het stadhuis uitgereikt door de burgemeester.

Noot

¹ Dossier 10455.